

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. de heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Kenmerk

BR-2024-2050

Datum

15 januari 2024

Behandeld door

Patrick van Dongen

E-mail

pvandongen@netbeheernederland.nl

Doorkiesnummer

070 205 50 00

Onderwerp

Reactie ontwerp-Energiebesluit Energiewet m.b.t. faillissementsregime

Hooggeachte heer Jetten,

Bijgaand treft u de reactie van Netbeheer Nederland (hierna: NBNL) op het concept-Energiebesluit zoals ter consultatie voorgelegd op 13 december 2023. De systeembeheerders hebben zich in deze reactie geconcentreerd op de belangrijkste punten welke in hun ogen nog aanpassing, verdere uitwerking of verduidelijking behoeven. In bijlage 1 van deze reactie treft u de beantwoording van de vragen van EZK zoals die in de consultatie zijn gesteld. In bijlage 2 vindt u onze algemene en artikelsgewijze inhoudelijke opmerkingen en kennelijke verschrijvingen.

NBNL is van harte bereid om deze reactie nader (mondeling) toe te lichten, en wij denken graag mee bij de vervolgstappen en de uitwerking van de lagere regelgeving.

Met vriendelijke groet,

Hans-Peter Oskam,
Directeur Beleid & Energietransitie

IBAN NL51 ABNA 0613001036

BTW-nummer NL8185.25.101.B01

KvK-nummer 09175117

BIJLAGE 1 – Beantwoording vragen EZK

Vraag 1: kennen de regels in het faillissementsregime in het voorgestelde Energiebesluit een goede balans tussen de borging van de leveringszekerheid en keuzevrijheid voor de eindafnemers met een kleine aansluiting?

De voorgestelde regels kennen een betere balans dan in de bestaande Besluiten leveringszekerheid. NBNL heeft hier echter de volgende opmerking bij. Er lijkt uitsluitend geredeneerd te worden vanuit de aansluiting zonder rekening te houden met eventuele additionele allocatiepunten op een kleine aansluiting. De voorgestelde artikelen zijn geschreven voor overeenkomsten met eindafnemers met een kleine aansluiting, waarbij voor de levering en peer-to-peerfacilitering van elektriciteit de bepalingen niet worden toegespitst op (additionele) allocatiepunten. Het is daarom niet duidelijk wat de gevolgen zijn voor zowel keuzevrijheid als leveringszekerheid op additionele allocatiepunten. NBNL vindt het logisch dat een additioneel allocatiepunt waarop (tijdelijk) geen gecontracteerde marktdeelnemer actief zou zijn door bijvoorbeeld een faillissement, (tijdelijk) zou komen te vervallen. Hierbij gaat NBNL ervan uit dat minimaal op het primaire allocatiepunt nog steeds een leverancier actief is.

Vraag 2: is met de aanpassing van de bepalingen in de eerste vensterperiode verduidelijkt welke verplichtingen er zijn voor de overnemende leverancier?

In de toelichting is het overnemen van de overeenkomst beschreven als “de **overdracht van de gehele rechtsverhouding met de betrokken vergunninghouder aan een nieuwe vergunninghouder**, met inbegrip van bijvoorbeeld reeds betaalde voorschotten en een eventuele waarborgsom, cashbackbonus, loyaliteitsbonus of welkomstbonus”. Tenminste de vette tekst of de strekking ervan ziet NBNL graag ook toegevoegd aan het artikel. Zonder deze expliciete toevoeging is niet helder dat bijvoorbeeld ook de geldelijke rechten en verplichtingen volgend uit de bestaande overeenkomst overgaan naar de overnemende leverancier, waaronder in het bijzonder de reeds betaalde en/of verrekenende (voorschot)bedragen, omdat in de overeenkomst simpelweg niet wordt vastgelegd of bedragen wel of niet zijn voldaan.

Daarnaast zou NBNL ook graag verduidelijkt zien in het artikel van het Energiebesluit zelf dan wel de toelichting hoe de leverancier dient om te gaan met de opzegvergoeding van de overgenomen aangeslotene. NBNL zou het consequent vinden als de startdatum van de overeenkomst met de oude leverancier het uitgangspunt blijft voor de eventueel te betalen opzegvergoeding aan de overnemende leverancier bij voortijdige opzegging van de leveringsovereenkomst door de aangeslotene.

Tenslotte is NBNL van mening dat uit het Energiebesluit niet geheel duidelijk wordt of het wel of niet mogelijk is voor een overnemende leverancier om selectief een gedeelte van het klantenbestand over te nemen. Indien het mogelijk is een gedeelte wel en een gedeelte niet over te nemen, dan moet dit minstens in de toelichting bij het Energiebesluit worden verduidelijkt. Ook dienen in dat geval duidelijke criteria te worden gesteld voor een hiertoe te maken onderscheid, teneinde ongewenste cherrypicking door overnemende partijen te voorkomen.

Vraag 3: Wat vindt u van de keuze voor het modelcontract met het tarief van de leverancier, in plaats van – zoals in de huidige Besluiten leveringszekerheid voorgeschreven - een regulier variabel contract voor onbepaalde tijd van de leverancier met bijbehorend tarief?

Deze keuze vindt NBNL in principe goed, want met deze standaardisatie is er een hogere mate van gelijke behandeling van eindafnemers in de procedure leveringszekerheid. Wel is niet geheel duidelijk wat precies de verschillen zijn tussen het modelcontract en een regulier variabel contract met variabele tarieven voor onbepaalde tijd. Ook kunnen de verschillen in tarieven tussen leveranciers zeer

Kenmerk
BR-2024-2050

Datum
15 januari 2024

uiteenlopen in met name het modelcontract, omdat hierin niet altijd marktconforme tarieven worden gesteld.

NBNL geeft ter overweging mee dat de behandeling van aangeslotenen in de procedure leveringszekerheid nog gelijk zou zijn als gedurende de eerste 30 dagen na de restverdeling een door de ACM te bepalen landelijk uniform leveringstarief per kWh elektriciteit en per m³ gas zou gelden (bijvoorbeeld op basis van dagprijzen vermeerderd met een redelijke opslag ter dekking van leveringskosten). Daarbij constateert NBNL wel de volgende nadelen: (1) voor de aangeslotene betekent dit waarschijnlijk een tariefaanpassing indien deze na 30 dagen bij de toegewezen leverancier blijft (want dan zou het reguliere variabele tarief van die leverancier kunnen gelden), en (2) voor de leveranciers betekent dit extra complexiteit vanwege het hanteren van een additioneel tarief.

Vraag 4: Worden met deze vormgeving van het besluit de belangen van de eindafnemers met een kleine aansluiting voldoende gewaarborgd? Zo nee, waar ziet u nog mogelijkheden voor verbetering?

NBNL verwacht dat met deze vormgeving van het Energiebesluit in het algemeen de belangen van eindafnemers met een kleine aansluiting (voor elektriciteit: ten aanzien van het primaire allocatiepunt) beter zijn geborgd dan in de huidige situatie in het kader van leveringszekerheid.

Er zijn echter nog enkele groepen eindafnemers met een kleine aansluiting die met dit besluit niet voldoende (lijken te) worden beschermd. Zoals in bovengenoemd antwoord op Vraag 1 opgemerkt, houden de conceptartikelen geen rekening met eventuele additionele allocatiepunten, waardoor het niet duidelijk is hoe de leveringszekerheid hiervoor is geregeld. Daarnaast is niet duidelijk wat er in de praktijk gebeurt bij een overname van peer-to-peer-overeenkomsten of een restverdeling van eindafnemers met een peer-to-peerovereenkomst, waardoor NBNL niet goed de noodzaak van restverdeling hiervan kan beoordelen. Ook indien een eindafnemer met een kleine aansluiting lid is van een energiegemeenschap is deze niet beschermd op grond van de voorgestelde artikelen. Indien dit bewuste keuzes zijn, is enige toelichting m.b.t. de belangen van deze groepen eindafnemers met een kleine aansluiting wenselijk.

BIJLAGE 2 – Inhoudelijke opmerkingen & kennelijke verschrijvingen

a. Inhoudelijke opmerkingen

Artikel nr.	Tekst + toelichting
Algemeen	De splitsing van taken van vergunninghouders en systeembeheerders, alsmede de uitwerking in meerdere artikelen komt de structuur en daarmee de leesbaarheid van de regelgeving zeer ten goede ten opzichte van de opbouw van de huidige Besluiten Leveringszekerheid.
Algemeen	In de toelichting wordt verwezen naar een conceptartikel 2.24a. Dit artikel komt niet voor in het wetsvoorstel en moet middels een Nota van Wijziging nog worden toegevoegd aan de Energiewet. Ten behoeve van de aanvulling op het Energiebesluit is alleen de delegatiegrondslag uit dit toe te voegen artikel gedeeld. NBNL zou graag het conceptartikel 2.24a in de Energiewet willen ontvangen ten einde de conceptartikelen in het Energiebesluit goed te kunnen beoordelen.
Algemeen	De conceptartikelen spreken enkel van aansluitingen en het begrip allocatiepunt ontbreekt. Om deze reden is niet duidelijk hoe de leveringszekerheid is geregeld met betrekking tot additionele allocatiepunten. Wanneer een vergunninghouder die levert of faciliteert in peer-to-peerhandel op een additioneel allocatiepunt failliet gaat of om andere reden wegvalt, is het voorstel van NBNL dat hiermee het additioneel allocatiepunt tenminste in de tweede vensterperiode (administratief) komt te vervallen. Eventuele afname of invoeding op het additionele allocatiepunt komt dan terecht op het primaire allocatiepunt. De actieve afnemer kan vervolgens opnieuw een additioneel allocatiepunt laten activeren bij het aangaan van een nieuwe overeenkomst op het additionele allocatiepunt.
Algemeen	In de conceptartikelen worden de rollen van vergunninghouder en curator genoemd in relatie tot overleg met de ACM en TSB, informeren van afnemers, overdragen van overeenkomsten en klantgegevens en verzoek tot garantstelling. In geval van surseance van betaling mag verwacht worden dat er ook een rol is voor de bewindvoerder. Deze rol wordt echter niet genoemd in de conceptartikelen. Op verschillende plekken in de toelichting wordt de bewindvoerder wel genoemd. De toelichting lijkt daarom niet goed aan te sluiten bij de artikelen. NBNL ziet daarom graag dat waar nodig (in geval van surseance) de rol van de bewindvoerder in de artikelen wordt toegevoegd of dat in de toelichting op het Energiebesluit wordt verduidelijkt waarom de bewindvoerder niet wordt genoemd in de artikelen.
2.24.1 Artikel 2	<p>In de toelichting is de overname van de overeenkomst beschreven als de overdracht van de gehele rechtsverhouding met de betrokken vergunninghouder aan een nieuwe vergunninghouder, met inbegrip van bijvoorbeeld reeds betaalde voorschotten en een eventuele waarborgsom, cashbackbonus, loyaliteitsbonus of welkomstbonus. Tenminste de vette tekst of de strekking ervan ziet NBNL graag ook expliciet vermeld in het artikel.</p> <p>In dit kader verwacht NBNL dat ook verplichtingen van de afnemer zoals bijvoorbeeld de contractuele opzegvergoeding (ROVER) overgaan naar de overnemende leverancier.</p> <p>NBNL vindt de artikelen in het Energiebesluit en de toelichting onvoldoende duidelijk met betrekking tot de mogelijkheid om slechts een gedeelte van het klantenbestand over te nemen. Bij de mogelijkheid van een gedeeltelijke overname bestaat het risico dat de aangeslotenen die ten opzichte van de marktprijs op het moment van de overname een hoog tarief betalen (dan wel de aangeslotenen die nog moeten bijbetalen) wel worden overgenomen en de aangeslotenen met een relatief laag tarief (of die nog geld uit te hoge voorschotten, cashbacks etc. te goed hebben) niet</p>

	<p>worden overgenomen. Dergelijke mogelijkheden tot cherry picking hoeven dan ook niet altijd in het belang te zijn van de aangeslotenen met een kleine aansluiting. Indien gedeeltelijke overname wel een optie is (gezien de formulering “resterende eindafnemers” in 2.24.1 Artikel 3, eerste lid), ziet NBNL graag tenminste in de toelichting de afweging van de voor- en nadelen van de mogelijkheden tot gedeeltelijke overname, alsmede de criteria voor een hiertoe te maken onderscheid in het klantenbestand.</p>
2.24.1 Artikel 3	<p>1^e lid: In de toelichting staat dat in het 1e lid is geregeld dat de ACM uiterlijk 10 werkdagen na de dag waarop een beschikking tot intrekking van een leveringsvergunning is gegeven een aanwijzing geeft aan een vergunninghouder. Deze termijn komt niet overeen met de termijn in het artikel (10 versus 11 dagen). Graag ziet NBNL een verduidelijking van de termijn.</p> <p>Hoe wordt in de praktijk omgegaan met de restverdeling van peer-to-peerafne­mers? Is het nodig om de overname van deze eindafne­mers in de AMvB te regelen? Zie in dit verband ook het antwoord op Vraag 4.</p> <p>3^e lid: De opzegtermijn is gesteld op ten hoogste 14 dagen. Dat impliceert dat er ook eerder mag worden opgezegd. Onder welke omstandigheden of voorwaarden is het toegestaan om op te zeggen binnen die 14 dagen? Wat is de rol van de ACM hierin (bijvoorbeeld ten aanzien van een verkorte opzegtermijn voor multisites)?</p> <p>4^e lid: Verdeling naar evenredigheid is volgens dit lid op basis van het totale aantal eindafne­mers met een kleine aansluiting dat andere vergunninghouders reeds beleveren. Dit zou betekenen dat het aantal afne­mers en niet het aantal beleverde aansluitingen of allocatiepunten leidend is. Indien hiermee afzonderlijke eindafne­mers worden bedoeld, is dit problematisch voor de uitvoerbaarheid, omdat de systeembeheerders centraal registreren op basis van aansluitingen en allocatiepunten en niet op basis van afne­mers.</p> <p>Hoe moet de verdeling naar evenredigheid inzake peer-to-peerhandel worden gezien? Worden peer-to-peerafne­mers onder de overige vergunninghouders verdeeld naar marktaandeel van peer-to-peerleveringen of naar marktaandeel van alle aangeslotenen met een kleine aansluiting? In het laatste geval zouden er peer-to-peerafne­mers terecht kunnen komen bij vergunninghouders die (tot dan) bewust geen peer-to-peerafne­mers bedienen. Een andere complicatie is dat in geval van peer-to-peerhandel er een verband is tussen 2 afne­mers met een kleine aansluiting, die gebruik maken van dezelfde faciliterende vergunninghouder. Deze koppels zouden intact moeten blijven in de restverdeling. Zie ook de gerelateerde vraag van NBNL bij het 1e lid van dit artikel.</p>
2.24.1 Artikel 4	<p>3e lid: (Hoe) is dit ook van toepassing op peer-to-peerhandel faciliterende marktdeelnemers?</p>
3.79 Artikel 3	<p>2e lid, onderdeel b: NBNL mist hierbij duidelijkheid over wie beoordeelt of garantstelling noodzakelijk is. De wijze waarop deze afweging m.b.t. garantstelling wordt gemaakt dient tenminste in de toelichting op het Energiebesluit te worden verduidelijkt.</p> <p>Bij 2° in dit onderdeel ontbreekt ook de rol die dit moet aantonen. NBNL vindt het logisch dat dit de vergunninghouder dan wel de curator moet zijn. Dit is ook het geval in de huidige Besluiten Leveringszekerheid, het eerste onderdeel van dit lid, en het derde lid, onderdeel f van dit artikel.</p> <p>Indien hier een bepaalde discretionaire bevoegdheid van de ACM van toepassing kan zijn, wil NBNL dit graag in dit artikel opgenomen zien.</p>

	<p>Door de huidige verwoording van 2° is 1° hiervan een verbijzondering die niet nodig lijkt. NBNL geeft daarom in overweging om 2° duidelijker van 1° te onderscheiden, dan wel 1° en 2° samen te voegen met de strekking dat er primair door de vergunninghouder dan wel curator moet worden aangetoond dat de kredietruimte ontoereikend is.</p> <p>3e lid, onderdeel e: De verwijzing naar 2.18.2 Artikel 1 moet worden gewijzigd naar 2.24.1 Artikel 3, tweede lid. De TSB's kunnen namelijk niet de gegevens overdragen die de vergunninghouder op grond van 2.18.2 Artikel 1 had moeten administreren, maar alleen de gegevens die ze op grond van 2.24.1 Artikel 3 daadwerkelijk hebben ontvangen.</p> <p>3e lid, onderdeel f: De periode van onderdeel f moet niet gaan vanaf het moment van de beschikking tot intrekking, maar vanaf het moment van inwerkingtreding van de beschikking. Anders is er een overlap met lid 2 (het omvat dan beide de eerste vensterperiode).</p>
--	--

b. Kennelijke verschrijvingen

Artikel nr.	Tekst + toelichting
2.24.1 artikel 2	De 4 ^e komma (na 'kan') is verkeerd geplaatst. De komma moet geplaatst worden na 'gegeven'.
3.79 Artikel 3	<p>In onderdeel f staat onnodig het woord 'hebben' voorafgaand aan de laatste bijzin. In het algemeen merkt NBNL op dat de lengte van deze en sommige andere zinnen niet bevorderlijk is voor de leesbaarheid van de artikelen.</p> <p>De zinsopbouw van onderdelen f en g is afwijkend van de onderdelen a tot en met e en wekt de indruk dat deze onderdelen bedoeld zijn als leden 4 en 5 van dit artikel. Onze suggestie is om de zinsopbouw van onderdelen f en g aan te passen of om van deze onderdelen leden te maken.</p>
Toelichting	<p>Op pagina 13 begint de tweede alinea met de zin "Een eindafnemer met een kleine aansluiting die beschikt over meerdere, wordt". NBNL vermoedt dat er een woord ontbreekt na 'meerdere', klopt dit?</p> <p>Op pagina 14 wordt in de toelichting op het niet overnemen van artikel 3, achtste lid van het Besluit leveringszekerheid Gaswet verwezen naar artikel 3.79, derde lid, onderdeel b en c. Deze verwijzing klopt niet. Dit moet zijn onderdelen f en g.</p>